

06.09.2022

Asia/7

§ 204

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen re-sursoinnin parantamiseksi

HEL 2022-002459 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Petra Malin: Pyydän pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Petra Malinin ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi

Maria Sarkkinen, ammatillisen koulutuksen päällikkö, puhelin: 310 87153
maria.sarkkinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, ammatillisen koulutuksen resursoinnin parantaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Vesa Korkkulan talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resursoinnin parantamiseksi:

Stadin ammatti- ja aikuisopisto (Stadin AO) on Suomen suurin ammat-
tiopisto, joka tarjoaa koulutusta laaja-alaisesti ja vastaten monipuolises-
ti erilaisiin asiakkaiden tarpeisiin. Stadin ammatti- ja aikuisopisto järjes-
tää ammatillista tutkintokoulutusta koulutusoppimuksena ja oppisopi-
muksena, ammatillista lyhyt- ja täydennyskoulutusta sekä nivelvaiheen
koulutuksia. Lisäksi opistossa toteutetaan valtakunnallista koulutusta-

kuuta sekä oppijoiden ohjauksesta monialaisissa kaupungin palveluissa. Tämä toiminta suuntautuu erityisesti koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleviin nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin sekä maahanmuuttajiin.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston järjestämisluvan mukainen vähimmäismäärä on 8 947 opiskelijavuotta. Vuonna 2022 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi lisäksi 803 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen lisäyksen järjestämislupa. Opiskelijavirtauma eli kaikkien oppilaitoksessa vuoden aikana opiskelevien opiskelijoiden määrä on tällä hetkellä n. 22 000.

Ammatillista koulutusta uudistettaessa ammatillisen koulutuksen rahoitus, ohjaus, toimintaprosessit ja tutkintojärjestelmä uudistuivat vuonna 2018. Uudistuksen myötä koulutuksen osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys vahvistuivat. Keskiön nousivat opiskelijoiden yksilölliset ja joustavat opintopolut sekä monipuoliset oppimisympäristöt ja työpaikalla tapahtuva oppiminen. Stadin ammatti- ja aikuisopiston toimintakulttuuri ja pedagoginen toimintamalli uudistettiin vuonna 2018 vastamaan ammatillisen koulutuksen uutta lainsäädäntöä. Opetuksesta ja ohjauksesta vastaa tällä hetkellä kampuskohtaiset oppimisyhteisöt ja opettajista koostuvat pedagogiset tiimit. Tiimejä täydentävät opinto-ohjaajat ja muut opetuksen tukihenkilöt, kuten työvalmentajat. Oppimisyhteisöjen opiskelijamäärä vaihtelee joustavasti sen mukaan, millaisia tavoitteita, valmiuksia ja tuen tarvetta opiskelijoilla on.

Tavoitteena on tarjota opiskelijoille monipuolisia mahdollisuuksia oppia ja hankkia osaamista aidoissa työympäristöissä ja -tilanteissa digitaalisia oppimisympäristöjä hyödyntäen. Oppiminen ja osaamisen hankkiminen suunnitellaan yhdessä opiskelijan kanssa hänen yksilöllisistä tarpeistaan ja tavoitteistaan käsin. Opiskelijan olemassa oleva osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan, ja hankitaan vain puuttuva osaaminen. Myös opiskelijan yksilölliset oppimisvalmiudet, elämäntilanne ja urasuunnitelmat huomioidaan koulutuksen suunnittelussa. Ammatillisesta koulutuksesta säädetyn lain (531/2017, 44–45§) mukaisesti jokaiselle opiskelijalle laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jonka mukaisesti opiskelija etenee. Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa sovitetaan osaamisen hankkimisen aikataulusta ja tavoista sekä opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta, tuesta ja urasuunnitelmasta. Opintojen alkaessa laadittua osaamisen kehittämissuunnitelmaa päivitetään opintojen aikana aina, kun suunnitelmat muuttuvat.

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen myötä ohjauksen rooli on korostunut. Keskeisiä ohjauksen tarvetta lisääviä muutoksia ovat jatkuva koulutukseen hakeutuminen ja jatkuva koulutuksesta valmistuminen. Vastaavasti työllisyshoidon kuntakokeilu on lisännyt ohjauksesta tarvit-

sevien asiakkaiden määrää sekä tarvetta kohdennetuille palveluille. Opiskelijat voivat hakeutua koulutukseen joustavasti ympäri vuoden. Keskimäärin kerran kuussa järjestettävissä Stadin ammatti- ja aikuisopiston jatkuvan haun päivissä hakijoille tarjotaan neuvontaa ja ohjausta jo ennen opintojen alkamista. Jatkuvassa haussa kartoitetaan tarvittaessa opiskelijan oppimisen tuen tarve ja opiskelunvalmiudet, esim. kielitaito. Jos opiskelija ei saa jatkuvassa haussa opiskelupaikkaa, ohjataan hänet muun palvelun piiriin. Valmistumisvaiheen ohjaus tukee opiskelijoita työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä. Lisäksi opintojen keskeytyessä opiskelijoille tarjotaan ohjausta tulevaisuudensuunnitteluun.

Ammatillisessa koulutuksessa on kasvanut jatkuvasti niiden opiskelijoiden osuus jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Tuen tarve, opiskelunvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen ja erityisen tuen sisällön suunnittelu runsaasti tukea tarvitseville opiskelijoille on tärkeää huomioida opetuksen ja ohjauksen resurssoinnissa. Oppilaitoksessa opiskelevien vieraskielisten sekä runsaasti oppimisen tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kokonaisopiskelijamäärään suhteutettuna on huomattava (07/2022 erityisen tuen opiskelijamäärän osuus 18% ja muun kielisten osuus 44%). Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämistä.

Koulutuksenjärjestäjällä on myös valvonta- ja ohjausvastuu oppivelvollisuusikäisestä nuoresta, kunnes hänen opiskeluoikeus tai oppivelvollisuus päättyy (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020, 12§). Oppivelvollisuuden laajentumisen yhteydessä annettiin myös uusi laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020). TUVA-koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Koulutuksen aikana opiskelija voi suorittaa ammatillisia perustutkintojen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita opiskelijan valmiuksien mukaisesti (OPH-1488-2021). Stadin ammatti- ja aikuisopisto vastaa Helsingin kaupungin tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) järjestämisestä 1.8.2022 alkaen (HEL 2021-012968).

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on saanut perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Rahoituksella on lisätty opiskelijoiden saamaa opetusta ja ohjausta. Vuonna 2020 harkinnanvarainen korotus oli 1 525 000 euroa ja vuonna 2021 rahoitusta saatiin 1 000 000 euroa. Vuonna 2022 vastaavaa harkinnanvaraista korotusta perusrahoitukseen ei ole toistaiseksi vielä ollut haussa. Sen sijaan opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Helsingin kaupungille vuoden

2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä 4 711 873 euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin. Saadun lisärahoituksen turvin, on mahdollista palkata henkilöitä ai-noastaan määräaikaisiin tehtäviin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Stadin ammatti- ja aikuis-opistossa tehdään ja kehitetään monipuolisesti toimenpiteitä opiskeli-joiden ohjaamiseksi ja tukemiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pi-tää tärkeänä, että opiskelijoille tarjotaan yksilöllistä, riittävää, monipuo-lista ja jatkuvaa tukea ja ohjausta koko opintojen ajan huomioiden sekä oppilaitosmuotoinen että työelämässä tapahtuva osaamisen hankkimi-nen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2023 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lau-suntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Vesa Korkkulan ja kymmenen muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi. Aloitteessa esitetään 3 000 000 euron lisä-määrärahaa, jotta voidaan parantaa opinto-ohjauksen resursointia, pi-tää ryhmäkoot kohtuullisina, lisätä yksilöllistä tukea sekä erityisopetusta ja auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä ja torjua koronasta ai-heutuvia ongelmia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Maria Sarkkinen, ammatillisen koulutuksen päällikkö, puhelin: 310 87153
maria.sarkkinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, ammatillisen koulutuksen resurssoinnin parantami-nen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano